

Силабус курсу

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМАХ І МЕРЕЖАХ

Освітньо-професійна програма «Комп'ютерна інженерія»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність: 123 «Комп'ютерна інженерія»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська та вірменська

Керівник курсу

III доктор технічних наук професор Гамлет АРУТЮНЯН

Контактна інформація: h.harutyunyan@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Захист інформації в комп'ютерних системах і мережах» орієнтована на вивчення алгоритмів шифрування та дешифрування інформації, застосування їх на практиці, вміння розробляти системи захисту комп'ютерних систем і мереж організацій. У результаті вивчення дисципліни у студентів формуються здібності до проектування та впровадження систем захисту інформації на підприємствах, вміння розробляти системи запобігання витоку конфіденційної інформації із застосуванням сучасних засобів захисту.

Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
Вступ. Поняття захисту інформації	Знати основні поняття захисту інформації в комп'ютерних системах і мережах	Питання
Політика безпеки інформації. Законодавча база захисту інформації в Україні	Знати види політики безпеки на підприємстві та нормативні документи, що її регламентують	Питання
Зміст етапів ідентифікації, авторизації та автентифікації користувачів	Розуміти суть етапів доступу до комп'ютерних систем користувачів, методи доступу до КС. Вміти здійснювати їх програмну реалізацію	Питання, лабораторна робота

Модифікації системи паролів. Механізми розширення прав доступу	Знати та вміти програмно реалізувати метод парольного доступу до КС, рівні доступу та обмеження прав доступу	Питання, лабораторна робота
Основні типи атак та методи захисту від них	Розуміти основні типи атак на КС та призначення системи збору даних про кіберінциденти	Питання, лабораторна робота
Канали витоку інформації. Сучасні атаки на реалізацію та відповідні методи протидії	Знати канали витоку конфіденційної інформації, особливості плану реагування на загрози безпеці інформації	Питання, лабораторна робота
Захист інформації в комп'ютерних системах	Знати та вміти програмно реалізувати систему захисту інформації в КС	Питання, лабораторна робота
Симетричні криптоалгоритми	Знати особливості реалізації симетричних алгоритмів шифрування та вміти застосувати їх до прикладних задач	Питання, лабораторна робота
Асиметричні криптоалгоритми	Знати особливості реалізації симетричних алгоритмів шифрування та вміти застосовувати їх до прикладних задач	Питання, лабораторна робота
Електронний цифровий підпис	Розуміти методіку захисту документів на основі електронного цифрового підпису	Питання
Захист інформації в комп'ютерних та WiFi мережах. Захист мобільного зв'язку	Знати методи захисту інформації в КМ та мережах Wi-Fi, вміти реалізовувати їх на основі практичних задач	Питання
Internet-банкінг, POS-термінали, банкомати. Методи захисту фінансових даних	Розуміти методи захисту фінансових даних, особливості функціонування електронних платіжних систем	Питання, практична робота
Сучасні засоби захисту інформації та перспективи розвитку криптографії	Знати сучасні програмно-апаратні засоби захисту КСМ, їх переваги та недоліки при вирішенні конкретних практичних задач	Питання

У процесі вивчення даної дисципліни використовуються наступні способи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час здачі заліків та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Літературні джерела

1. Антонюк А.О. Основи захисту інформації в автоматизованих системах. К.: КМ Академія, 2006. 244 с.
2. Бабак В.П. Теоретичні основи захисту інформації. Підручник. НАУ, 2008. 752 с.
3. Вакалюк Т.А. Захист інформації в комп'ютерних системах. Навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2013. 136 с.
4. Вербіцький О.В. Вступ до криптології. Львів: Видавництво НТЛ., 2008, 248 с. Гапак О. М., Балога С.І. Захист інформації в комп'ютерних системах. Ужгород: УжНУ, 2021 184 с.
5. Грайворонський М. В., Новіков ОМ. Безпека інформаційно-комунікаційних систем. К.: Видавнича група ВНУ, 2009. 608 с. 7. Гребенюк А.М. Управління інформаційною безпекою: конс. лекцій. ДніпроЖ: ДДУВС, 2019. 68 с. 8. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України: веб-сайт. URL: <https://cip.gov.ua/ua/news> (дата звернення 25.08.2022).
9. Захарченко М. В., Онацький О. В., Йона Л. Г., Шинкарчук Т. М. Асиметричні методи шифрування в телекомунікаціях: навч. посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2011. 184 с.
10. Краснобрижний І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Інформаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2018. 218 с.
11. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки: Збірник нормативно-правових до кументів / Уклад. О.Г. Корченко, Ю.О. Дрейс. Житомир : ЖВІ НАУ, 2018. 280 с.
12. Остапов С. Е., Валь Л.О. Основи криптографії: навчальний посібник. Чернівці: Книги–ХХІ, 2008. 188 с.
13. Остапов С. Е., С. П. Євсєєв С. П., Король О. Г. Технології захисту інформації: навчальний посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2016. 476 с.
14. Семенов С.Г., Подорожняк А.О., Баленко О.І., Гавриленко С.Ю. Захист інформації в комп'ютерних системах та мережах : навч. посіб. Х.: НТУ «ХПІ», 2014. 251 с.
15. Юдін О.К. Інформаційна безпека. Нормативно-правове забезпечення: Підручник. К. : НАУ, 2016. 620 с.
16. Юдін О.К., Корченко О.Г., Конахович Г.Ф. Захист інформації в мережах передачі даних: Підручник. К. : Вид-во DIRECTLINE, 2019. 714 с.
17. Binance academy: веб-сайт. URL: <https://academy.binance.com/uk> (дата звернення 22. 08. 2022).

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)